

Guía Docente

Guía Docente				
Datos Identificativos				2021/22
Asignatura (*)	Bioloxía	Código	610G01005	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Bioloxía			
Coordinación	Lamas Criado, Iban	Correo electrónico	iban.lamas@udc.es	
Profesorado	Castro Castro, Antonio Manuel	Correo electrónico	antonio.castro@udc.es	
	Lamas Criado, Iban		iban.lamas@udc.es	
Web				
Descrición xeral	A asignatura encóntrase no primeiro ano do grao, e o único precedente que posúen a maioría dos alumn@s, son os coñecementos de Bioloxía cursada en ensinanza secundaria. Esta materia inclúese na formación básica, polo que atópase no primer cuatrimestre do primeiro curso do grao, para dotar @ alumn@ dos coñecementos básicos necesarios para ó resto de asignaturas.			

Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Non se prevén modificacións nos contidos. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Mantéñense as metodoloxías recollidas na guía docente, aínda que se adaptarán á modalidade online. *Metodoloxías docentes que se modifican A metodoloxía adaptárase á modalidade online. Para tal fin recorrerase a Microsoft Teams. Así mesmo, todo o material empregado poñerase a disposición do alumnado a través do campus virtual. As prácticas de laboratorio adaptaranse igualmente, levándose a cabo de maneira virtual na medida do posible . As dúbidas xurdidas (atención personalizada) serán tratadas a través do correo electrónico, campus virtual ou Microsoft teams. As probas ou exames a realizar faranse a través da plataforma Moodle. As prácticas de laboratorio adaptaranse igualmente, levándose a cabo na medida do posible. As dúbidas xurdidas (atención personalizada) serán tratadas a través do correo electrónico, Moodle ou Microsoft teams. As probas ou exames a realizar faranse a través da plataforma Moodle. 3. Adaptacións do centro cando se supere o aforo da aula En caso de problemas de capacidade nos espazos designados para a realización de actividades presenciais, reservaranse espazos adicionais nos que os estudantes poidan seguir as actividades a través da plataforma TEAMS. No caso de actividades prácticas, os grupos dividiránse segundo a capacidade do laboratorio. 4. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Campus virtual: sempre que se requira (segundo necesidade ou demanda do alumnado). Microsoft Teams: sempre que se requira (segundo necesidade ou demanda do alumnado). Correo electrónico: sempre que se requira (a demanda do alumnado). De uso para facer consultas, solicitar encontros virtuais para resolver dúbidas ou outras aclaracións relativas á materia. 5. Modificacións na avaliación Mantense o sistema de avaliación recollido na guía docente, aínda que as probas realizaranse telemáticamente a través do campus virtual *Observacións de avaliación: Mantéñense as observacións recollidas na guía docente. 6. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Non se prevén modificacións.

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
- Comprender os fundamentos e a importancia da biotecnoloxía no contexto social e científico actual.		A1	
		A24	
		A25	
- Coñecer e comprender os procesos biolóxicos e as relacións entre o medio e os seres vivos.		A12	B6
		A15	
		A27	

- Coñecemento das técnicas empregadas nun laboratorio de bioloxís.	A20	B3	
- Elección das técnicas máis apropiadas para abordar o estudo dun determinado problema práctico.	A22	B4	
	A23	B5	
		B7	
- Coñecer os mecanismos asociados á dinámica dos procesos celulares.	A13	B1	C6
	A16		
- Coñecer e estudar a composición e estrutura celular e a súa relación e implicación no metabolismo.			C1

Contidos	
Temas	Subtemas
BLOQUE I: INTRODUCCIÓN	Tema 1. Introducción histórica a la Biología. Niveles de organización y diversidad de los seres vivos. Origen de la vida. Sistemas acelulares.
Tema 1. Introducción.	
BLOQUE II: BIOLOGÍA CELULAR	Tema2. Carbohidratos. Lípidos. Ácidos nucleicos. Proteínas: catálisis enzimática.
Tema 2. La composición molecular de la célula.	Tema 3: Estructura y dinámica de las membranas. Diversidad funcional de las proteínas de membrana. Transporte y fisiología de las membranas. Matriz extracelular.
Temas 3. Membrana y superficie celular.	
Tema 4. El citoplasma.	Tema 4. Estructura y funciones metabólicas del citosol. Citoesqueleto. Digestión celular. Metabolismo energético. Fotosíntesis.
Tema 5. El núcleo y la expresión génica.	Tema 5. Organización de genomas celulares. Cromatina y cromosomas. Replicación y reparación del ADN. Transcripción. Regulación de la expresión génica.
Tema 6. Regulación celular.	Tema 6. Ciclo celular. División celular. Meiosis. Muerte celular. Diferenciación celular.
BLOQUE III: GENÉTICA EVOLUTIVA	Tema 7. El gen como unidad de herencia. Base cromosómica de la herencia. Cambios en el material hereditario.
Tema 7. Conceptos de genética.	
Tema 8. Evolución.	Tema8. La teoría evolutiva. Cambio evolutivo. Adaptaciones.
BLOQUE IV: ADN RECOMBINANTE Y BIOTECNOLOGÍA	Tema 9. Herramientas y técnicas de ingeniería genética. Manipulación de ADN.
Tema 9. Tecnología del ADN recombinante.	Tema 10. Procesos biotecnológicos industriales y sus productos.
Tema 10. Biotecnología.	Tema 11. Ecosistema y distribución. Ciclo de la materia. Flujo de energía.
BLOQUE V: ECOLOGÍA	
Tema 11. Introducción a la Ecología.	
GROUP I: INTRODUCTION	Lesson 1. Introduction to Biology's history. .
1. Introduction	
GROUP II: CELLULAR BIOLOGY	Lesson 2. Carbohydrates. Lípidos. Nucleic Acids. Proteins
2. Cell's molecular composition	Lesson 3: Structure of membranes. Functional diversity of membranes' proteins. Transport in membranes. Extracellular surface.
3. Cellular surface and membrane	
4. The cytoplasm	Lesson 4. Structure and metabolic functions of cytosol.
5. Genetic expression and nucleus	Lesson 5. Cellular genomic organization. Cromatin and chromosomes. DNA Replication . Transcription. genic expression regulation.
6. Cell's regulation	Lesson 6. Cellular cycle. mytosis. Meiosis. Cellular death. Cellular differentiation.
GROUP III: EVOLUTION GENETIC	Lesson 7. The gen.
7. Genetic's concepts	Lesson 8. Evolution theory.
8. Evolution	Lesson 9. Genetic engineering.
GROUP IV: DNA RECOMBINANT AND BIOTECHNOLOGY	Tema 10. Biotecnology process.
9. DNA recombinant technology	Tema 11. Enviroment and distribution.
10. Biotecnology	
GROUP V: ECOLOGY	
11. Introduction to ecology	

LECCIONES PRÁCTICAS (prácticas de laboratorio):	- Manejo y uso del microscopio óptico compuesto. - Observación y estudio de bacterias. - Observación y estudio de células animales y vegetales. - Observación y estudio de plastos (cloroplastos, cromoplastos y amiloplastos). - Estudio de los procesos osmóticos. - Estudio de la división celular: mitosis. - Extracción de ADN. - Reconocimiento de carbohidratos, lípidos, proteínas y enzimas. - Use of microscopy. - Observation and study of bacteria. - Observation and study of animal and vegetables cells. - Observation and study of plast (cloroplasts, cromoplasts y amiloplasts). - Osmotic process study. - Mitosis study. - Dna extraction. - Carbohydrates, lipids and proteins study.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Proba mixta	A1 A13 A16 A20 A22 A24 C1 C6	5.5	0	5.5
Discusión dirixida	A25 B6 B7 C1	9	9	18
Prácticas de laboratorio	A12 A15 A23 B3 B5	15	16.5	31.5
Sesión maxistral	A27 B1 B4	27	67.5	94.5
Atención personalizada		0.5	0	0.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Proba mixta	Durante o curso, realizaranse dous controis sobre os contidos teóricos do tema, con cuestións de múltiple elección e preguntas curtas e exercicios realizarase durante o curso. O exame final consistirá dunha expresión escrita ensinado na parte práctica do curso con preguntas sobre os procesos e reaccións efectuadas no contido prácticas e identificación de estruturas en imaxes de proba. Ademais, o exame final teórico estará composto por cuestións de múltiple opción, preguntas curtas, definicións e exercicios.
Discusión dirixida	En pequenos grupos (10 estudantes) relacionados cos contidos suxeitos son tratados. Ademais, exercicios de exame de tipo e problemas que servirán visión xeral dos conceptos explicados nas conferencias celebrárase. cuestións, presentarase o tema de discusións lideradas polo profesor, para a realización de debates entre os estudantes sobre aspectos metodolóxicos e teóricos relacionados co tema
Prácticas de laboratorio	Abordaránse algúns aspectos teóricos de aparellos e metodoloxías experimentais e habilidades manuais propias técnicas químico-biolóxicos simples son adquiridos ser abordadas.
Sesión maxistral	Sesións de 50 minutos sobre algúns dos contidos do programa. Para a completa utilización destes, recoméndase que o alumno teña lido anteriormente e por conta propia, os aspectos fundamentais destas cuestións.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Proba mixta Discusión dirixida Prácticas de laboratorio Sesión maxistral	O alumno é libre de consultar todas as súas dúbidas durante as sesións teóricas (maxistrais, grupos reducidos) ou prácticas. Así mesmo contará coa posibilidade de resolver calquera dúbida relacionada coa materia asistindo ás titorías individualizadas no horario reservado para iso (ver horario en http://ciencias.udc.es/grao-en-bioloxia). No caso do alumnado con recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia, éste poderá empregar as mesmas canles ou poderá prantexar as súas dúbidas a través do correo electrónico. Aqueles estudantes con dedicación a tempo parcial ou exención académica só terán que realizar a parte práctica da materia dun xeito indispensable para ser avaliados

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Proba mixta	A1 A13 A16 A20 A22 A24 C1 C6	Haberá dous controis teóricos escritos e obrigatorios ao longo do curso, e un exame final (o termo) dos contidos teóricos da materia con cuestións de tipo test, preguntas curtas e exercicios. Tales controis representarán o 30% da nota de teoría. O exame final constará de cuestións de tipo test, preguntas curtas e exercicios. Este exame final representará o 70% da nota de teoría.	80
Prácticas de laboratorio	A12 A15 A23 B3 B5	Realizarase un exame escrito (obrigatorio) sobre os contidos prácticos da materia, constando de preguntas curtas e imaxes para identificar. Esta proba representa o 20% restante da cualificación global.	20

Observacións avaliación
A presenza nas clases prácticas é condición indispensable para ser avaliado. Para superar a materia é necesario obter unha puntuación de 5 a 10 na parte teórica, así como parte práctica. Primeira oportunidade (xaneiro): O cálculo da nota da parte teórica (xaneiro) está constituído pola suma dos controis durante o curso que computarán un 30%, máis o exame final de computación de 70%, e será requisito indispensable para obter unha puntuación mínima de 5 sobre 10 no cómputo xeral de teoría para que poida facer a media coa parte práctica. A cualificación da parte práctica será obtida directamente desde o exame final práctico, e será requisito indispensable obter unha puntuación mínima de 5 sobre 10 para que poida facer media coa cualificación xeral da parte teórica. As matrículas de honra, de ser o caso, terán preferencia concedelas na primeira das oportunidades concedidas (finais do primeiro semestre.) Será calificado como non presentado ao alumno que non realice ningunha das actividades propostas para o curso, como probas durante o semestre, así como probas avaliadas da primeira oportunidade. O cálculo final dunha cualificación global constituirá a suma da cualificación xeral teórica (80%), máis a cualificación da parte práctica (20%) e deberá obtida unha puntuación mínima de 5 sobre 10 en cada unha das partes (teoría e práctica). Segunda oportunidade (Xullo): Os alumnos serán avaliados unicamente na nota teórico ou práctico obtido nesta segunda oportunidade, constituíndo o 80% a parte teórica e 20% a parte práctica. A materia suspendida (o ano lectivo anterior) implica a execución e superar todas e cada unha das actividades listadas nesta guía tanto o teórica.   Os estudantes que soliciten ser avaliados na convocatoria extraordinaria de decembro, tanto os contidos teóricos como os criterios de avaliación corresponderanse aos do curso 2020-2021.   A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a cualificación de suspenso "0" na materia na oportunidade correspondente.

Fontes de información

Bibliografía básica	BIBLIOGRAFÍA BÁSICA: - Curtis, H; Barnes, N.S; Schnek, A; Flores, G. "Biología". Ed. Panamericana (2006). Alberts, B y col. "Introducción a la Biología Celular". Ed. Omega (1999). Paniagua, R.; Nistal, M.; Sesma P.; Álvarez-Uria, M.; Anadón R.; Fraile, B.; Sáez, F.J. "Citología e Histología Vegetal y Animal". Ed. Interamericana McGraw-Hill (2007). Smith, T.M.; Smith, R.L. "Ecología". Ed. Pearson (2007). Libro.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

El aprendizaje comprenderá: la incorporación de conceptos fundamentales sobre la materia, la familiarización con el trabajo en el laboratorio, la elaboración de memorias sencillas de prácticas y la búsqueda de información.

Se recomienda: leer o trabajar sobre el tema de las lecciones magistrales con anterioridad, tomar las notas pertinentes durante las clases teóricas y prácticas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías